

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»**

освітньо-професійного ступеня

спеціальність

галузь знань

фаховий молодший бакалавр

012 Дошкільна освіта

01 Освіта

Івано-Франківськ, 2025

Програма комплексного кваліфікаційного іспиту для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Програма комплексного кваліфікаційного іспиту затверджено на засіданні циклової комісії професійної та практичної підготовки (спеціальність Дошкільна освіта»)

Протокол №5 від 17.01.2025

Голова циклової комісії: Оксана СЕЛЕПІЙ

Укладачі:

Викладачі: Селепій О.Д., Гурей О.І., Мельник О.Й., Бей І.Ю.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма комплексного кваліфікаційного іспиту «Дошкільна педагогіка, дитяча психологія з питаннями окремих методик» зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» складена відповідно до вимог:

- Стандарту фахової передвищої освіти 012 Дошкільна освіта;
- Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі “Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника”
- Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (наказ про введення в дію від 01.12.2023 № 52)

Мета комплексного кваліфікаційного іспиту полягає у:

- встановленні відповідності засвоєних здобувачем фахової передвищої освіти рівня обсягу компетентностей, вимогам стандартів фахової передвищої освіти;
- перевірці досягнення програмних результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою, що передбачає єдність теоретичної і практичної професійно-педагогічної підготовки фахового молодшого бакалавра, та їхньої готовності компетентно і відповідально розв’язувати типові спеціалізовані завдання професійної діяльності.

Головним завданням комплексного кваліфікаційного іспиту з дошкільної педагогіки, дитячої психології з питаннями окремих методик є комплексна оцінка сформованості системи знань та компетентностей у здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта, а саме теоретичних та методичних основ освітніх напрямів, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти («Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина у природному довкіллі», «Дитина у світі мистецтва», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини») та методики їх реалізації у закладі дошкільної освіти.

Екзаменаційні білети розроблено з урахуванням теоретичних завдань з дошкільної педагогіки, дитячої психології та теоретично-практичних завдань з фахових методик, що є визначальними у формуванні професійної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Практичні завдання з фахових методик спрямовані на виявлення готовності випускника вирішувати професійні завдання.

Кожен білет фахового випробування має міждисциплінарний характер.

Його зміст відповідає професійним функціям, до виконання яких повинен бути підготовлений випускник.

До атестації допускаються студенти, які виконали навчальний план підготовки фахового молодшого бакалавра.

1. ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ДЕРЖАВНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ

На випробування державної атестації за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр за спеціальністю «Дошкільна освіта» виносяться наступні нормативні дисципліни професійної підготовки:

- Дошкільна педагогіка;
- Дитяча психологія;
- Методика формування елементарних математичних уявлень;
- Методика розвитку мови і навчання елементів грамоти;
- Основи природознавства з методикою ознайомлення дітей з природою;
- Методика організації образотворчої діяльності;
- Методика фізичного виховання.

2. ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ за освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта» спеціальності 012 Дошкільна освіта

У процесі складання комплексного кваліфікаційного іспиту здобувачі фахової передвищої освіти мають продемонструвати сформованість таких програмних компетентностей: КЗ (загальні компетентності), КС (фахові компетентності) (витяг з ОПП, 2020 року).

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою (усно і письмово).

ЗК-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здійснення безпечної діяльності.

ФК-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової літератури

ФК-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага). Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

ФК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

ФК-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

ФК-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

ФК-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

ФК-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес

і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

ФК-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

ФК-9. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

ФК-10. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

ФК-11. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

ФК-12. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

ФК-13. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

ФК-14. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

ФК-15. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

ФК-16. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

ФК-17. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

ФК-18. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ФК-19. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

3. МЕТОДИКА І ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Форма проведення: письмово-усна

Кількість екзаменаційних білетів – 30, (по 4 питання в кожному).

Білеті фахового випробування складено на підставі дисциплін циклу професійної підготовки фахового молодшого бакалавра дошкільної освіти, передбачених освітньо-професійною програмою спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Програма комплексного кваліфікаційного іспиту з дисциплін професійної та практичної підготовки складається з теоретичної та практичної частин.

На підставі програми кваліфікаційно іспиту складаються екзаменаційні білети, кожен з яких має чотири питання.

Перше завдання (тестове, письмове) вимагає від студента надання точних відповідей на питання з дисципліни «Дошкільна педагогіка», (5 тестових завдань).

Друге завдання (тестове, письмове) вимагає від студента надання точних відповідей на питання з дисципліни «Дитяча психологія», (5 тестових завдань)..

Третє завдання (теоретичне) передбачає від студента надання розгорнутої відповіді на питання однієї з перерахованих дисциплін: «Методики розвитку мовлення і навчання елементів грамоти», «Методики формування елементарних математичних уявлень», чи «Методики фізичного виховання».

Четверте завдання (практичне) вимагає від студента надання розгорнутої відповіді на питання та розв'язання практичних завдань, яке дозволяє перевірити сформованість відповідних професійних умінь та навичок з дисциплін однієї з перерахованих фахових методик: «Методики розвитку мовлення і навчання елементів грамоти», «Методики ознайомлення дітей з природою», «Методики формування елементарних математичних уявлень», «Методики організації образотворчої діяльності» чи «Методики фізичного виховання».

Усні відповіді студентів на питання екзаменаційного білету повинні чітко віддзеркалювати знання та розуміння важливих завдань, що стосуються організації освітньої роботи з дітьми дошкільного віку. Відповідь випускника на кваліфікаційному іспиті повинна свідчити про розуміння завдань удосконалення дошкільної ланки, як освітньої системи в Україні, наявність високого професійно-педагогічного потенціалу особистості, поєднання фундаментальних знань з професійними вміннями і навичками, загальну культуру, виразність та культуру володіння державною мовою.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПРИ СКЛАДАННІ ІСПИТУ

Відповідь студентів-випускників на кожне тестове питання екзаменаційного білету оцінюється у 5 балів, максимальна оцінка (25 балів). Перше питання з навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка» оцінюється в 25 балів максимально, відповідно «Дитяча психологія» теж, 25 балів.

За відповідь на теоретичне питання (третє питання) максимально визначено, як 25 балів. Зазначена кількість балів нараховується з урахуванням компетентної повноти відповіді. Зменшення кількості балів пов'язане із не повною, не ґрунтовною відповіддю, допущеними змістовими і методичними помилками.

Виконання практичної частини четвертого завдання оцінюється максимально у 25 балів. Зазначена кількість балів нараховується за умови методично правильного виконання практичного завдання, прояву творчого підходу, оригінальності подання його змісту. Зменшення кількості балів пов'язане із допущеними помилками як у змістовій так і у методичній площині, відсутністю творчого підходу до виконання завдання.

Отож, оцінювання комплексного кваліфікаційного екзамену здійснюється за 100 бальною системою однією загальною оцінкою, яка складається із сумарної оцінки за кожне з його завдань.

Оцінка	Критерії оцінювання III - го завдань (теоретичне)
«відмінно» (20-25 балів)	Теоретичне завдання розкрито повністю правильно. Здобувач точно і повно відповідає на запитання білета, вільно володіє термінологією, наводить приклади з власної практики, демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу в освітній роботі з дошкільниками.
«добре» (14-19 балів)	Здобувач добре володіє визначеним програмою навчальним матеріалом, проте неповністю розкриває питання, допускає певні неточності, робить в цілому правильні висновки. Наводить приклади з власної практики, частково демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу в роботі з дітьми.
«задовільно» (8-13 балів)	Здобувач відтворює значну частину матеріалу, однак припускається серйозних помилок, наводить неточні приклади. Відповідь не аргументована прикладами, посиланнями на нормативно-правову базу.

	Студент відчуває труднощі при встановленні зв'язку між питаннями білету та його практичним виконанням.
«незадовільно» (0-7 балів)	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становить незначну частину навчального матеріалу, допускає помилки при відповідях на додаткові питання, не може навести приклади.

Оцінка	Критерії оцінювання IV-го завдання (практичне)
«відмінно» (20-25 балів)	Практичне завдання виконано правильно в повному обсязі. Здобувач демонструє застосування знань теоретичного матеріалу у практичній роботі; самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали виконуючи практичні завдання; не припускається помилок при їхньому виконанні.
«добре» (14-19 балів)	При виконанні практичного завдання допущено незначні помилки. Студент вдало застосовує знання теоретичного матеріалу у практичній роботі; відповідь повна, логічна, обґрунтована, але припускається неточностей.
«задовільно» (8-13 балів)	Здобувачем виконана значна частина практичного завдання, проте не досягнуто успішного результату. Студент частково застосовує знання теоретичного матеріалу в практичній роботі; не може самостійно дібрати відповідний алгоритм дій; виконані завдання у цілому відповідають вимогам, хоча мають незначні огріхи; практична робота може бути незавершена.
«незадовільно» (0-7 балів)	Студент фрагментарно виконує практичне завдання, має поверхневі уявлення про предмет вивчення, неаргументовано висловлює думку. Студент не застосовує знання теоретичного матеріалу в практичній роботі.

Загальна оцінка за комплексний кваліфікаційний іспит

Загальна оцінка по білету підраховується як сумарна кількість оцінок, отриманих з кожного питання білета. Оцінка «відмінно» може бути поставлена лише у тому випадку, якщо жодне із питань екзаменаційного

білета не оцінено нижче оцінки «добре». Знання студентів при складанні комплексного кваліфікаційного іспиту оцінюються за критеріями національної системи та шкалою ЄКТС.

Шкала відповідності оцінок

Шкала ECTS	100 бальна шкала	Критерії оцінювання знань та умінь студентів
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними помилками.
B	80-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	70-79	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	60-69	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	50-59	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	26-49	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
F		Незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)

При підготовці до комплексного кваліфікаційного іспиту здобувачі фахової передвищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» повинні бути ознайомлені з його програмою і критеріями оцінювання.

На екзамені випускники можуть використовувати додаткову літературу:

- * Програму комплексного кваліфікаційного іспиту;
- * Базовий компонент дошкільної освіти;
- * Програму розвитку дитини дошкільного віку «Українське довкілля»;
- * Дидактичні матеріали і наочні посібники.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ ПИТАНЬ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

«ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА»

1. Вікова періодизація дитинства. Значення періоду дошкільного дитинства.
2. Державні документи, які регулюють систему дошкільної освіти в Україні. Базовий компонент дошкільної освіти, як державний стандарт. Типи дошкільних закладів в Україні та їх функції.
3. Чинні програми розвитку дітей дошкільного віку. Комплексні та парціальні програми розвитку дітей дошкільного віку, їх характеристика.
4. Зміст навчання дітей дошкільного віку. Своєрідність навчання дітей дошкільного віку. Методи, прийоми та форми організації навчання дошкільників.
5. Форми організації навчання в закладі дошкільної освіти. Заняття – форма організації навчання в дитячому садку. Вимоги до сучасного заняття.
6. Поняття розпорядку дня, його значення для розвитку і виховання дітей дошкільного віку. Компоненти організації процесів життєдіяльності дітей в закладі дошкільної освіти. Особливості організації процесів життєдіяльності у кожній віковій групі. Роль дорослих в організації розпорядку дня.
7. Організація виховної роботи та діяльності дітей у першу половину дня. Зміст дитячої діяльності в першу половину дня і педагогічне керівництво нею у різних вікових групах. Індивідуальна робота з дітьми.
8. Значення прогулянки як засобу розвитку дітей. Місце прогулянки у режимі дня. Підготовка дітей до прогулянки. Зміст діяльності дітей на прогулянці.
9. Організація, зміст та вимоги до проведення другої половини дня у закладі дошкільної освіти. Основні види діяльності дітей у другої половину дня, педагогічне керівництво ними.
10. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Значення, завдання та умови фізичного виховання дітей дошкільного віку.
11. Розумове виховання дітей дошкільного віку. Необхідність, завдання та засоби розумового виховання. Сенсорне виховання - основа розумового розвитку і виховання дітей.
12. Виховання моральних якостей у дітей дошкільного віку. Моральне виховання в різних видах діяльності.
13. Національне та патріотичне виховання дітей дошкільного віку. Зміст і методика морального виховання: виховання основ патріотичних почуттів.
14. Естетичне виховання дітей дошкільного віку. Необхідність, завдання та засоби естетичного виховання дошкільників
15. Трудове виховання дітей дошкільного віку. Необхідність, завдання та умови трудового виховання дошкільників. Основні види і форми організації дитячої праці
16. Екологічне та економічне виховання дітей дошкільного віку.

17. Гра як провідний вид діяльності дитини дошкільного віку. Види ігор та їх особливості. Народна гра.
18. Ігри з правилами: рухливі ігри.
19. Ігри з правилами: дидактичні ігри. Види дидактичних ігор, їх характеристика. Педагогічне керівництво дидактичними іграми, їх місце у режимі дня.
20. Значення театральної-ігрової діяльності для становлення особистості дошкільника. Характеристика видів театралізованих ігор. Організація та педагогічне керівництво театралізованими іграми.
21. Сюжетно-рольові ігри дітей в закладі дошкільної освіти. Характеристика сюжетно-рольової гри, її структури. Педагогічне керівництво сюжетно-рольовою грою.
22. Основні види та форми планування освітньої роботи у закладі дошкільної освіти. Зміст та форми планування. Календарне та тематичне планування: завдання і особливості. Сучасні підходи до планування.
23. Проблема готовності дитини до шкільного навчання. Формування навчальної діяльності в дошкільному віці.
24. Особливості періоду раннього дитинства, його значення і завдання виховання. Організація роботи у групах дітей раннього віку.
25. Молодший дошкільний вік. Особливості розвитку дитини і завдання виховання.
26. Середній дошкільний вік. Особливості розвитку дитини і завдання виховання.
27. Старший дошкільний вік. Особливості розвитку дитини і завдання виховання.
28. Організація предметно-ігрового середовища в дошкільному закладі. Поняття розвивального середовища в дошкільному закладі.
29. Поняття наступності та її забезпечення у системі безперервної освіти.
30. Актуальні проблеми сімейного виховання. Значення сімейного виховання у розвитку і становленні особистості дошкільника. Форми роботи дошкільного закладу із сім'єю.

«ДИТЯЧА ПСИХОЛОГІЯ»

1. Сутність дитячої психології як науки. Предмет і завдання. Дитяча психологія у системі гуманітарних наук. Роль дитячої психології у діяльності вихователя дошкільного навчального закладу.
2. Принципи вивчення психіки дитини. Процедура наукового дослідження у дитячій психології. Методи вивчення психіки дитини.
3. Вікова періодизація психічного розвитку. Теорії вікового психічного розвитку.
4. Поняття про психічний розвиток. Рушійні сили, чинники й умови психічного розвитку.
5. Психічний розвиток і навчання.
6. Соціальне середовище – вирішальна умова психічного розвитку дитини.
7. Соціалізація, її зміст, напрями, механізми.
8. Спадковість як передумова психічного розвитку.
9. Психологічна характеристика гри.
10. Розвиток волі у дітей дошкільного віку.
11. Розвиток уваги дітей дошкільного віку.
12. Розвиток спілкування в немовлячому, ранньому і дошкільному віці.
13. Психологічна характеристика зображувальної діяльності.
14. Виникнення навчання та трудової діяльності в дошкільному віці.
15. Психологічна характеристика предметної практичної діяльності в ранньому віці.
16. Особливості психічного розвитку немовлят.
17. Психологічна характеристика пізнавальної сфери дітей раннього віку.
18. Особливості сенсорного розвитку дітей дошкільного віку.
19. Розвиток пам'яті у дітей дошкільного віку.
20. Розвиток уяви у дітей дошкільного віку.
21. Розвиток мислення у дітей дошкільного віку.
22. Темперамент у дітей дошкільного віку.
23. Особливості розвитку здібностей дітей дошкільного віку.
24. Розвиток характеру в дошкільному віці.
25. Психологічна характеристика розвитку емоційної сфери в дітей дошкільного віку.
26. Особливості емоцій у дітей немовлячого та раннього віку.
27. Умови розвитку особистості в дошкільному віці.
28. Розвиток мотиваційної сфери дошкільників. Ієрархія мотивів.
29. Виникнення передумов розвитку особистості в немовлячому та ранньому віці.
30. Поняття психологічної готовності до шкільного навчання. Компоненти та показники сформованості.

«МЕТОДИКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ І НАВЧАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГРАМОТИ»

1. **Форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей.**
Запропонуйте інформаційне повідомлення для батьків щодо мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку.
2. **Форми розвитку мовлення дітей. Види занять і особливості їх проведення.**
Схарактеризуйте вимоги до комплексного заняття з розвитку мовлення.
Укладіть план-конспект комплексного заняття з розвитку мовлення (група та тема за вибором студента)
3. **Структура та методика проведення занять з розвитку мовлення у різних вікових групах.**
Схарактеризуйте вимоги до тематичного заняття з розвитку мовлення.
Укладіть план-конспект тематичного заняття з розвитку мовлення (група та тема за вибором студента)
4. **Методика розвитку мовлення дітей раннього віку.**
Укладіть план-конспект заняття з розвитку мовлення в групі дітей раннього віку (екскурсія-огляд)
5. **Методика виховання звукової культури мовлення у різних вікових групах.**
Укладіть та продемонструйте дидактичну гру для виховання звукової культури мовлення дошкільників.
6. **Завдання та зміст роботи з формування граматичної будови мовлення у різних вікових групах. Дидактичні ігри та вправи, їх місце у формуванні граматичної правильності мовлення дошкільників.**
Укладіть дидактичну гру для формування граматичної правильності мовлення дошкільників.
7. **Словникова робота у закладі дошкільної освіти. Завдання словникової роботи.**
Укладіть та запропонуйте дидактичні ігри для поповнення, поширення та активізації словника дошкільників.
8. **Зміст знань дітей про навколишнє. Методи безпосереднього ознайомлення дітей з навколишнім життям і словникової роботи**
Укладіть зразки описових розповідей про іграшку (м'яч) (для дітей II молодшої та старшої груп) Зазначте вимоги до зразка, прийоми його використання.
9. **Методи опосередкованого ознайомлення дітей з навколишнім життям і словникової роботи**
Укладіть конспект дидактичної гри для ознайомлення з навколишнім чи розвитку мовлення (назва гри, вікова група за вибором студента)
10. **Завдання і зміст розвитку діалогічного мовлення дітей. Методи і прийоми навчання дітей діалогічного мовлення.**
Укладіть конспект дидактичної гри для ознайомлення з навколишнім чи розвитку мовлення (назва гри, вікова група за вибором студента)
11. **Бесіда як основний метод розвитку діалогічного мовлення дітей дошкільного віку.**
Укладіть план-конспект заняття-бесіди на тему «Моє місто» (старша група).
12. **Методика навчання дітей різних видів монологічного мовлення. Характеристика методів монологічного мовлення.**
Укладіть зразок творчої розповіді «Лист до друга» (старша група). Вкажіть, які методичні прийоми можна використати під час проведення заняття

13. Види дитячих розповідей. Вимоги до них. Навчання дітей розповідання за дидактичними картинками в різних вікових групах.

Укладіть першу частину заняття – організацію сприймання та розглядання дітьми картини (старша група). Продемонструйте зразок розповіді за картиною

14. Розкрийте вимоги до прикладу розповіді вихователя в методиці навчання дітей розповідання.

Наведіть приклад описової розповіді про іграшку для дітей середнього дошкільного віку

15. Методика навчання дітей переказу літературних творів. Способи навчання переказу дошкільників.

Укладіть фрагмент заняття навчання переказу творів художньої літератури дітей середньої групи (твір за вибором студента)

Які прийоми використовує вихователь, з метою активізації дітей на заняттях з художньої літератури

16. Методика роботи з поетичними творами на заняттях з художньої літератури в різних вікових групах. Сучасні підходи до роботи з поетичним твором на заняттях у закладі дошкільної освіти.

Укладіть план-конспект проведення заняття для ознайомлення дітей дошкільного віку з поетичним твором (поетичний твір та вікова група – за вибором студента). Запропонуйте кілька ефективних способів заучування віршів

17. Методичні особливості роботи з прозовими творами на заняттях з художньої літератури

Укладіть план-конспект проведення заняття з розповідання казки «Колосок» (середня група).

18. Методика художнього читання та розповідання в різних вікових групах ЗДО (підготовка вихователя до представлення дітям художнього твору, прийоми пояснення незрозумілих слів, види бесід після художнього читання, прийоми активізації дітей на заняттях з художньої літератури).

Укладіть план-конспект проведення заняття з розповідання казки (твір та група за вибором студента)

19. Навчання грамоти у старшій групі дитячого садка. Методика ознайомлення дошкільників з поняттям «звук», «голосні та приголосні звуки».

Укладіть структуру заняття щодо навчання дітей грамоти (тема за вибором студента)

20. Особливості роботи з підготовки руки до письма. Орієнтовні види роботи з підготовки руки дитини до письма.

Запропонуйте кілька вправ пальчикової гімнастики для старших дошкільників.

«МЕТОДИКА ФОРМУАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ»

1. Розкрийте суть навчання лічби дітей дошкільного віку
Укладіть фрагмент конспекту заняття для II молодшої групи за темою «Порівняння множин шляхом накладання» *(за поданою структурою: робота з демонстраційним матеріалом, робота з роздатковим матеріалом)*
2. Послідовність формування знань про величини предметів.
Охарактеризуйте послідовність навчання дітей вимірювання довжини умовною міркою.
Укладіть фрагмент конспекту заняття для старшої групи за напрямком роботи «Вимірювання за допомогою умовної мірки рідкої речовини» *(за поданою структурою: робота з демонстраційним матеріалом, робота з роздатковим матеріалом)*
3. Методика формування часових уявлень у дітей дошкільного віку
Укладіть та продемонструйте фрагмент заняття за методикою навчання лічби предметів дошкільників у період лічильної діяльності (з 5-го року життя)
4. Послідовність формування знань про геометричні фігури. Обґрунтуйте особливості ознайомлення з г.ф. в кожній віковій групі
Укладіть фрагмент конспекту заняття для дітей середньої групи за напрямком роботи «Ознайомлення з новою геометричною фігурою» *(за поданою структурою: робота з демонстраційним матеріалом, робота з роздатковим матеріалом)*
5. Організація роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в ЗДО
Укладіть конспект дидактичної гри щодо логіко-математичного розвитку старших дошкільників *(за традиційною структурою)*
6. Організація проведення занять з математики в дитячому садку. (Кількість на тиждень, тривалість, структура, підготовка вихователя).
Підберіть та продемонструйте дидактичні ігри щодо формування поняття числа у дошкільників.
7. Охарактеризуйте специфіку організації та методику проведення занять з математики в ЗДО.
Укладіть та продемонструйте фрагмент заняття за методикою формування у дошкільників уявлень про вимірювання величин.
8. Зазначте головні аспекти методики проведення занять з розвитку елементарних математичних уявлень у I молодшій групі. Вимоги чинної програми.
9. Охарактеризуйте основні методичні прийоми порівняння чисельності множин та визначення понять «більше», «менше», «порівну».

Укладіть та продемонструйте фрагмент заняття щодо формування поняття про числа у дошкільників кількісних уявлень у дошкільників у період до числової діяльності (3- 4 роки).

10. Розкрийте методику навчання дітей кількісній лічбі та прийоми роботи з числами натурального ряду.

Укладіть та продемонструйте фрагмент заняття за методикою формування кількісних уявлень у дошкільників у період лічильної діяльності (з 5-го року життя).

11. Розкрийте методику ознайомлення дітей середньої групи з порядковим значенням числа.

Укладіть фрагмент конспекту заняття для старшої групи за напрямком «Склад числа з одиниць або двох менших» (за поданою структурою: робота з демонстраційним матеріалом, робота з роздатковим матеріалом

12. Розкрийте методику ознайомлення з цифрами в середній групі та дайте характеристику прийомам співвіднесення цифри з числом та числа з цифрою.

Укладіть та продемонструйте фрагмент заняття за методикою знайомства з цифрою дошкільників у період лічильної діяльності (з 5-го року життя).

13. Розкрийте методику ознайомлення зі складом числа з двох менших у старшій групі.

Укладіть та продемонструйте фрагмент заняття за методикою формування кількісних уявлень у дошкільників у період обчислювальної діяльності (з 6-го року життя).

14. Поясніть сутність методики ознайомлення дітей 6 року життя зі складом числа з одиниць.

15. Охарактеризуйте прийоми роботи з дошкільниками щодо упорядкування предметів за величиною.

Укладіть та продемонструйте фрагмент заняття за методикою формування у дошкільників уявлень про величини.

16. Дайте характеристику напрямкам роботи щодо ознайомлення з геометричними фігурами з дітьми другої молодшої групи.

Укладіть фрагмент конспекту заняття для дітей старшої групи за напрямком роботи «Ознайомлення з новою геометричною фігурою» (за поданою структурою: робота з демонстраційним матеріалом, робота з роздатковим матеріалом

17. Дайте характеристику особливостям формування знань про тиждень у дітей дошкільного віку.

18. Охарактеризуйте прийоми роботи з дітьми старшої групи щодо вільного орієнтування в просторі.

Укладіть фрагмент конспекту заняття для дітей старшої групи за напрямком роботи «Орієнтування на аркуші паперу» (за поданою структурою: робота з демонстраційним матеріалом, робота з роздатковим матеріалом)

«МЕТОДИКА ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ З ПРИРОДОЮ»

1. Завдання та зміст ознайомлення дітей з природою в дитячому садку
Визначте методи ознайомлення дітей дошкільного віку з птахами куточка природи (за вибором студента). Означити правила утримання птахів в куточку природи.
2. Методи, прийоми та засоби ознайомлення дошкільників з природою, їх характеристика.
Укладіть план-конспект заняття для дітей старшого дошкільного віку на тему «Лікарські рослини».
3. Куток природи та ділянка дитячого садка
Скласти план-конспект заняття для дітей середньої групи по ознайомленню з рослинами на прикладі кімнатних рослин куточка природи.
4. Заняття як форми ознайомлення дітей з природою
Укладіть план-конспект заняття для дітей третього року життя з об'єктами неживої природи.
5. Наочні методи ознайомлення дітей з природою
Укладіть програмовий зміст та основні питання до розгляду картини «Кішка з кошенятами»
6. Практичні методи ознайомлення з природою. Практична робота та нескладні досліди
Укладіть зміст основної розповіді про роботу чергових в куточку природи (старша група)
7. Ознайомлення дітей з природою в іграх
Охарактеризуйте види ігор з природничим матеріалом та умови для їх організації. Складіть план-конспект заняття з використанням ігор з природничим матеріалом. Вкажіть тему заняття, вікову групу. Обґрунтуйте свій вибір.
8. Словесні методи ознайомлення дітей з природою
Укладіть план бесіди про свійських і диких тварин для дітей старшої групи.
9. Екскурсії, цільові та повсякденні прогулянки
Скласти план-конспект екскурсії в природу влітку, показати зміни в природі.
10. Засоби фіксації знань дітей про природу
Змодельуйте план-ескіз найдоцільнішого, на вашу думку, розміщення кімнатних рослин й тварин у куточку природи молодшої, середньої та старшої груп. Обґрунтуйте свій задум.
11. Використання наочного та дидактичного матеріалу під час ознайомлення дітей з природою
Укладіть план-конспект спостереження за комахами на весні для дітей середнього дошкільного віку (зазначаючи програмові завдання, обладнання, зміст і етапи спостереження). Підберіть методи та прийоми, що сприяють активізації пізнавальної діяльності дітей в ході спостереження
12. Види праці в природі. Гігієнічні та педагогічні вимоги праці. Форми організації праці

Укладіть план-конспект практичного заняття на земельній ділянці на тему «Посів насіння» для дітей старшої групи.

13. Дидактичні ігри природничого змісту: їх значення, види ігор. Методика проведення в різних вікових групах

Укладіть конспект дидактичної гри природничого змісту (назва гри, вікова група за вибором студента). Продумайте умови її організації

14. Форми організації дітей під час ознайомлення їх з природою

Укласти мету та хід спостереження за весняним деревом

15. Пошуково-дослідницька діяльність д.д.в. Нескладні досліди: їх значення, підготовка, етапи, зміст

Укладіть план-конспект заняття для дітей старшої групи по ознайомленню з формами води у природі за допомогою простих дослідів.

16. Засоби фіксації знань про природу: ведення календарів природи і погоди, складання колекцій, образотворча діяльність

Змодельуйте план-ескіз календаря природи та погоди для усіх вікових груп. Обґрунтуйте їх відмінності та специфіку роботи.

17. Принцип відбору знань дітей дошкільного віку про природу

Підберіть прийоми активізації дітей під час розповіді вихователя. Складіть розповіді про природу для дітей молодшого дошкільного віку. Зазначте тему розповіді, вік дітей, мету. Підберіть запитання для дітей.

18. Методи та прийоми, що сприяють активізації пізнавальної діяльності дітей в ході спостережень

Підберіть прийоми активізації дітей під час розповіді вихователя. Складіть розповіді про природу для дітей молодшого дошкільного віку. Зазначте тему розповіді, вік дітей, мету. Підберіть запитання для дітей.

19. Схарактеризуйте відмінності в організації праці в природі для дітей молодшого середнього та старшого дошкільного віку.

Розробіть план-конспект колективної праці з дітьми молодшого дошкільного віку. Тема за вибором студента.

20. Обґрунтуйте значення дидактичної гри природничого змісту, алгоритм її організації та методику проведення в молодшій групі.

Укладіть конспект дидактичної гри природничого змісту для дітей молодшого дошкільного віку. Зазначте назву гри, мету, матеріал до гри, хід дидактичної гри.

21. Розкрийте методику проведення дидактичних ігор природничого змісту з дітьми середньої та старшої групи.

Підберіть дидактичні ігри для дітей середньої та старшої груп. Обґрунтуйте свій вибір.

«МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

1. Види малювання в дошкільному навчальному закладі. Завдання та зміст навчання зображення предметів у кожній віковій групі.

Укладіть фрагмент конспекту заняття із нетрадиційного малювання на тему: «Гуцульський ліжчик» з постановкою відповідних (адекватних) ігрових завдань.

2. Форми організації заняття із образотворчої діяльності в ЗДО

Укладіть фрагмент конспекту заняття із нетрадиційного малювання на тему: «Метелик» з постановкою відповідних (адекватних) ігрових завдань.

3. Малювання в I-II молодших групах.

Укладіть (фрагмент) конспект заняття із образотворчої діяльності для дітей молодшої групи на тему: «Курчатка в траві». Складіть перелік матеріалів, обладнання та устаткування для занять з образотворчої діяльності.

4. Малювання в середній групі.

Укладіть план-конспект заняття із образотворчої діяльності на тему: «Берега». Перелічіть види образотворчої діяльності, дайте їхню характеристику і визначте провідні засоби виразності в кожному з них.

5. Предметне малювання в старшому дошкільному віці.

Укладіть (фрагмент) конспект заняття із образотворчої діяльності для дітей старшої групи на тему: «Лелека». Складіть перелік матеріалів, обладнання та устаткування для занять з образотворчої діяльності.

6. Сюжетне малювання в дитячому садку.

Укладіть фрагмент конспекту заняття із сюжетного малювання на тему: «Кольори літа» з постановкою відповідних (адекватних) ігрових завдань.

7. Навчання декоративного малювання в молодшій і середній групі

Укладіть план-конспект заняття

8. Декоративне малювання в старшому дошкільному віці.

Укладіть ситуацію естетичного спілкування з дітьми старшого дошкільного віку на тему «Загадковий і різноманітний керамічний посуд».

9. Ліплення в I та II молодших групах

Укладіть план-конспект заняття зліплення. Розкрити методику виконання.

10. Ліплення в середній групі

Укладіть план-конспект заняття з ліплення на тему «Пташка» (середня група). Розкрити та пояснити методику виконання.

11. Ліплення в старшому дошкільному віці

Укладіть план-конспект заняття з декоративно голіплення на тему «Тарілка» (старша група). Розкрити методику виконання.

12. Аплікація в I та II молодших групах

Укладіть и план-конспект заняття з аплікації на тему «Курчатко» (молодша група). Розкрити методику виконання.

13. Аплікація в середній групі. Визначте специфіку аплікації як виду декоративної діяльності та охарактеризуйте техніки їх виконання.

Укладіть план-конспект заняття з аплікації на тему «Рибка в акваріумі» (середня група). Розкрити та пояснити методику виконання.

14. Аплікація в старшому дошкільному віці

Укладіть план-конспект зі створення витинанки. Розкрити методику та технологію виготовлення складної накладеної витинанки «Метелик».

15. Конструювання з будівельного матеріалу в I та II молодших групах

Укладіть план-конспект заняття з конструювання на тему «Хатинка для трьох поросят» (старша група). Показати та пояснити методику виконання.

16. Конструювання з будівельного матеріалу в середній групі

Укладіть план-конспект заняття

17. Конструювання з будівельного матеріалу в старшому дошкільному віці

Скласти план-конспект заняття

18. Конструювання з паперу та інших матеріалів у дитячому садку

Укладіть план-конспект заняття

«МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»

1. Планування роботи з фізичного виховання. Форми роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти, їх значення, характеристика.

Коротко охарактеризуйте фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня старших дошкільнят та розпишіть їх у перспективній сітці на тиждень (до прикладу - у вівторок і четвер проводиться заняття з фізкультури в залі (з інструктором)).

	Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
Ранок					
Заняття		Заняття з фізкультури		Заняття з фізкультури	
Прогулянка					
II прогулянка					
Вечір					

2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку

Укладіть комплекс гігієнічної гімнастики (гімнастики пробудження) для дітей середнього дошкільного віку

3. Характеристика фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі дня дошкільнят

Запропонуйте інформаційне повідомлення для батьків щодо важливості дотримання режиму дня дитини

4. Методика навчання основним рухам

Запропонуйте приклади вправ фізкультхвилинок та фізкультпауз на різних видах занять. Означте специфіку їх проведення та подібність чи відмінність.

5. Організація та проведення ранкової гімнастики у II молодшій групі

Укладіть комплекс ранкової гімнастики з предметами для дітей молодшого дошкільного віку для виконання в залі

6. Організація та проведення ранкової гімнастики у старших групах

Укладіть комплекс ранкової гімнастики без предметів для дітей старшого дошкільного віку

7. Види, структура і зміст фізкультурних свят та розваг у дитячому садку

Доберіть різні варіанти ігор-естафет з м'ячем для дітей старшого дошкільного віку

8. Організація та проведення занять з фізичного виховання у I молодшій групі

Сплануйте зміст вступної частини фізкультурного заняття для дітей раннього віку (сезон – весна).

9. Організація та проведення занять з фізичного виховання у II молодшій групі

Укладіть план-конспект фізкультурного заняття на повітрі для дітей молодшого дошкільного віку (сезон – весна).

10. Організація та проведення занять з фізичного виховання у середній групі

Укладіть план-конспект фізкультурного заняття на повітрі для дітей середнього дошкільного віку (сезон – весна).

11. Організація та проведення занять з фізичного виховання у старшій групі.

Сплануйте основну частину фізкультурного заняття для дітей старшого дошкільного віку (в залі)

12. Особливості організації і керівництва руховою активністю дітей дошкільного віку в повсякденному житті

Укладіть конспект рухливої гри з дітьми старшого дошкільного віку (ходьба, біг, рівновага). Підберіть варіанти. Яка різниця в проведенні нових і знайомих рухливих ігор?

13. Особливості методики проведення рухливих ігор

Укладіть конспект рухливої гри з дітьми молодшого дошкільного віку (ходьба, біг, рівновага). Підберіть варіанти. Яка різниця в проведенні нових і знайомих рухливих ігор?

14. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку

Доберіть та запропонуйте лічилки, які можна використати при проведенні рухливих ігор. Визначте інші способи розподілу ролей при проведенні рухливих ігор.

15. Організація роботи з сім'єю з питань фізичного виховання дошкільників.

Розкрийте зміст і особливості проведення кількох українських народних рухливих ігор

16. Загартування дітей дошкільного віку (поєднання загартовуючих заходів з фізичними вправами)

Запропонуйте інформаційне повідомлення для батьків щодо важливості загартування малюків

17. Обладнання та інвентар для роботи з фізичного виховання в дошкільному закладі

Намалюйте схему розміщення обладнання та визначте раціональний спосіб організації дітей при виконанні в основній частині фізкультурного заняття таких рухів: ходьба по мотузці, підлізання під шнуром правим і лівим боком, стрибки у висоту з розбігу (старша група)

18. Особливості методики проведення занять піших переходів у різних вікових групах ЗДО

Укладіть план-конспект з фізичного виховання: Піший перехід/ дитячий туризм за межі дошкільного закладу з дітьми старшого дошкільного віку

19. Характеристика методів фізичного виховання дошкільників

Сплануйте зміст рухової діяльності на прогулянці дітей молодшого дошкільного віку

20. Індивідуальна робота з дошкільниками з фізичного виховання, її місце в режимі дня, підбір фізичних вправ, методика проведення

Підберіть фізичні вправи для проведення індивідуальної роботи з дитиною старшого дошкільного віку

21. Методика проведення фізкультурних занять на повітрі

Дайте характеристику можливих вихідних положень при виконанні загальнорозвиваючих вправ. Означте різницю між виконанням в залі та на майданчику

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

З освітньої компоненти: «Дошкільна педагогіка»:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). Затверджено наказом МОН № 33 від 12.01.2021. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/nakaz-33-bazovyykomponentdoshk-osv.pdf>
2. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник /Т. І. Поніманська. – 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2018.– 464с.– (Серія «Альма-матер+»)
3. Лисенко Н.В. Педагогіка українського дошкілля у 3-х частинах, ч.2: навчальний посібник / Н.В.Лисенко, Н.Р.Кирста. – К: Видавничий Дім «Слово», 2017 – 360с.
4. Лисенко Н.В. Педагогіка українського дошкілля у 3-х частинах, ч.3: навчальний посібник / Н.В. Лисенко, Н.Р.Кирста, Н.Б.Лазарович. – К: Видавничий Дім «Слово», 2017 – 376с.
5. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»/ О.І. Білан за заг.ред. О.В.Низьковської. – Тернопіль: Мандрівець, 2021. – 256 с.

З освітньої компоненти: «Психологія дитяча»:

1. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібн. – 7 вид., стереот. / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. Київ: Каравела, 2023. 400 с.
2. Даценко О.А. Загальна психологія в поняттях та схемах : навч. посіб. Кривий Ріг. 2021.,136с.
3. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс : підручник. Київ : Сварог. 2020.,388с.
4. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.

З освітньої компоненти:

«Методика формування елементарних математичних уявлень»

1. Березовська Людмила. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку: навчальний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2022, 252 с.
2. Дорошенко Т.М., Мацько В.В. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень: навч. посіб. /упоряд.:Т.М.Дорошенко, В.В.Мацько – Кременчук: ПП «Бітарт», 2019. – 96 с.
3. Щербакова К.Й. Методика формування елементів математики у дошкільників / К.Й. Щербакова. – К.: В-во Європейського університету, 2011. – 262 с. URL:

З освітньої компоненти:

«Методика розвитку мови та навчання елементів грамоти»

1. Методика розвитку мовлення та навчання рідної мови дітей раннього і дошкільного віку / Алла Богуш, Наталія Маліновська. Підручник для учнів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2021. 336с.
2. Основи вітчизняної дошкільної лінгводидактики. Курс лекцій: навчально-методичний посібник / Укл. І. М. Лапшина, К. А. Колеснік. Вінниця: ВДПУ, 2018. 276 с.

З освітньої компоненти

«Методика ознайомлення дітей з природою»:

1. Горопах Н.М. Методика ознайомлення дітей з природою. Хрестоматія. К.: Видавничий дім «Слово», 2012.-432с.
2. Яришева Н.Ф. Методика ознайомлення дітей з природою. Навч. посібник.- К.: Вища шк., 2013-255с.

З освітньої компоненти: «Методика фізичного виховання»

1. Вільчковський, Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навчальний посібник для студ. дошкільних факультетів вищ. пед. навч. закладів / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок; МОНУ. – 3-тє вид., стер. – Суми : Університетська книга, 2017. – 428 с.

З освітньої компоненти: «Методика організації образотворчої діяльності»

1. Микуліна А. К. Методика навчання малюванню дітей дошкільного віку / А. Микуліна / Методичні рекомендації з дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва» – Мукачево: МДУ, 2018, - 105с.
2. Г.В.Сухорукова, О.О.Дронова, Н.М.Голота, Л.А.Янцур. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. - 376 с.